

ຂໍ້ມູນຕິດຕໍ່:

Email: syvongsak123@gmail.com

ໂທ: +85620 98003648

Lao Traditional Literature

Lecture 9: Miracle Stories

Lecturer: Somthapheuy SYVONGSAK

Academic Year 2023-2024

ຂໍ້ມູນຕິດຕໍ່:

Email: syvongsak123@gmail.com

ໂທ: +85620 98003648

ບົດສອນ

ວິຊາ: ວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງລາວ

ລະຫັດ: 0907108

ບົດທີ 4: ນິທານມະຫັດສະຈັນ

ເວລາ: 90 ນາທີ

ຜູ້ບັນຍາຍ: ອຈ.ປທ. ສິມທະເຜີຍ ສີວິງສັກ

ປີ: 3

ພາກຮຽນ: 1

ສິກຮຽນ: 2023-2024

ຂັ້ນຕອນ 1 - ຜົນຮັບທີ່ຕ້ອງການ (Desire Results)

ສ້າງເປົ້າໝາຍ (Goals):

ນັກຮຽນຈະຮູ້:

- ຄວາມໝາຍ ແລະ ຈຸດພິເສດຂອງນິທານມະຫັດສະຈັນ
- ການກຳເນີດ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງນິທານມະຫັດສະຈັນ
- ເນື້ອໃນສ່ອງແສງຂອງນິທານມະຫັດສະຈັນ
- ສິລະປະຂອງນິທານມະຫັດສະຈັນ

ຄວາມເຂົ້າໃຈ (Understand):

ນັກຮຽນຈະເຂົ້າໃຈ:

- ຄວາມໝາຍ ແລະ ຈຸດພິເສດຂອງນິທານມະຫັດສະຈັນ
- ການກຳເນີດ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງນິທານມະຫັດສະຈັນ
- ເນື້ອໃນສ່ອງແສງຂອງນິທານມະຫັດສະຈັນ
- ສິລະປະຂອງນິທານມະຫັດສະຈັນ

ຄຳຖາມຫຼັກ (Questions):

- ນິທານມະຫັດສະຈັນມີຄວາມໝາຍ ແລະ ຈຸດພິເສດແນວໃດ?
- ນິທານມະຫັດສະຈັນກຳເນີດ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວແນວໃດ?
- ນິທານມະຫັດສະຈັນ ມີເນື້ອໃນສ່ອງແສງຫຍັງແດ່?
- ນິທານມະຫັດສະຈັນ ມີສິລະປະແນວໃດ?

ຄວາມຮູ້ (Knowledge):

- ໃຫ້ນັກຮຽນຮູ້ໄດ້ເຖິງຄວາມໝາຍ, ຈຸດພິເສດ, ການກຳເນີດ, ການຂະຫຍາຍຕົວ, ເນື້ອໃນສ່ອງແສງ ແລະ ສິລະປະຂອງນິທານມະຫັດສະຈັນ.

ທັກສະ (Skills):

- ອະທິບາຍໄດ້ເຖິງ ຄວາມໝາຍ, ຈຸດພິເສດ, ການກຳເນີດ, ການຂະຫຍາຍຕົວ, ເນື້ອໃນສ່ອງແສງ ແລະ ສິລະປະຂອງນິທານມະຫັດສະຈັນ.

ຂັ້ນຕອນ 2 - ຫຼັກຖານປະເມີນ

ໜ້າວຽກສິດສອນ (Tasks):

- ສ້າງເກດການຄົ້ນຄວ້າຂອງນັກສຶກສາ
- ສິນທະນາຖາມ-ຕອບ

ຫຼັກຖານອື່ນໆ (Other Evidence):

- ລາຍງານຜົນການຄົ້ນຄວ້າ
- ເນື້ອໃນຄຳຕອບກິດຈະກຳຂອງນັກສຶກສາ

- ແນະນຳການຄົ້ນຄວ້າ.
- ໃບວຽກບ້ານ

- ການສັງຮວມກິດຈະກຳ
- ຜົນການກວດວຽກບ້ານ

ຂັ້ນຕອນ 3 ແຜນການຮຽນ-ການສອນ (Teaching and Learning Plan)

- ສື່ການສອນມີ:

ປຶ້ມຕຳລາວິຊາວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງລາວ, ປຶ້ມວັນນະຄະດີລາວ, ວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງ, ວັນນະຄະດີຊັ້ນມັດທະຍົມປີທີ4, ວັນນະຄະດີຊັ້ນມັດທະຍົມປີທີ5, ເວັບໄຊຂໍ້ມູນ, ຄອມພິວເຕີ, ເຄື່ອງສາຍ LCD, ໃບກິດຈະກຳ.

- ກິດຈະກຳການຮຽນ

I. ທວນຄືນ ແລະ ລ້ຽວເຂົ້າສູ່ບົດຮຽນ:

- ທວນຄືນບົດຮຽນເກົ່າ
- ຄຸນາພານັກຮຽນທວນຄືນບົດຮຽນ ໂດຍໃຫ້ນັກຮຽນເວົ້າເຖິງເນື້ອໃນ ເລື່ອງ “ທ້າວຈັນທະພານິດ” ແລະ ເລື່ອງ “ຂຸນບຸລິມ”

II. ຂຶ້ນລ້ຽວເຂົ້າສູ່ບົດສອນ:

ບົດທີ 4

ນິທານມະຫັດສະຈັນ

1. ຄວາມໝາຍ ແລະຈຸດພິເສດຂອງນິທານມະຫັດສະຈັນ (10 ນາທີ)

ກິດຈະກຳ 1:

- ຄູ່ຕັ້ງຄຳຖາມໃຫ້ນັກສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ, ສະເໜີນັກສຶກສາອ່ານປຶ້ມຕຳລາ
1) ນິທານມະຫັດສະຈັນມີຄວາມໝາຍ ແລະຈຸດພິເສດແນວໃດ?
- ຄູ່ໃຫ້ນັກສຶກສາຕອບ 1-2 ຄົນ (5 ນາທີ)
- ຄູ່ສະຫຼຸບບົດຮຽນກິດຈະກຳ: (5 ນາທີ)

1.1 ຄວາມໝາຍ

ນິທານມະຫັດສະຈັນ ແມ່ນເລື່ອງທີ່ປະຊາຊົນຜູ້ອອກແຮງງານເປັນຜູ້ປະດິດແຕ່ງຂຶ້ນໃນລະບອບສັງຄົມທີ່ມີຊົນນັ້ນ.

ເນື້ອໃນຕົ້ນຕໍຂອງນິທານມະຫັດສະຈັນສ່ອງແສງການຕໍ່ສູ້ຊົນຊັ້ນ ແລະບັນຫາສັງຄົມອື່ນໆເຊັ່ນ: ປະຫວັດສາດ, ການດຳລົງຊີວິດ ແລະ ຄວາມປາຖະໜາຂອງສັງຄົມ.

ຕົວລະຄອນນິທານອັດສະຈັນແມ່ນຄົນ, ສັດສາວາສິ່ງ ແລະ ສິ່ງອື່ນໆທີ່ມີລັກສະນະເຫຼືອເຊື່ອ (ບຸນລ້ອມສີບຸນເຮືອງ ແລະຄະນະ, 2014).

1.2 ຈຸດພິເສດ

ນິທານບູຮານ ແມ່ນເລື່ອງພື້ນເມືອງປະເພດໜຶ່ງ ເຊິ່ງແມ່ນປະຊາຊົນຊາວຜູ້ອອກແຮງງານເປັນຜູ້ປະດິດແຕ່ງຂຶ້ນໃນສະໄໝບູຮານ ແຕ່ມັນໄດ້ຂະຫຍາຍຕົວໃນສັງຄົມທີ່ມີຊົນຊັ້ນ. ສະນັ້ນ, ເນື້ອໃນຕົ້ນຕໍແມ່ນສ່ອງແສງບັນດາຂໍ້

ຂັດແຍ່ງຂອງສັງຄົມ, ສ່ອງເຖິງຄວາມມຸ່ງມາດປາຖະໜາ ແລະ ມານະຈິດຂອງປະຊາຊົນຜູ້ອອກແຮງງານຢ່າງມີຊີວິດຊີວາ. ຕົວລະຄອນໃນນິທານບູຮານ ບໍ່ແມ່ນຮູບພາບສັນຍະລັກແຫ່ງການເຊື່ອຖືຟ້າແຖນ ແລະ ທຳມະຊາດຫາກແມ່ນຕົວລະຄອນທີ່ປະຊາຊົນ ປະດິດແຕ່ງຂຶ້ນເພື່ອໃຫ້ເປັນຕົວແທນຂອງຄົນໃນສັງຄົມຢ່າງມີຊີວິດຊີວາ. ເມື່ອເວົ້າເຖິງການປະກອບສ້າງໂຄງຮ່າງເຄີຍໄດ້ຈັດວາງໄປຕາມກາລະເທສະ, ແຕ່ຕໍ່າຫາສູງ. ຕົວລະຄອນໃນເລື່ອງໄດ້ຈັດແບ່ງອອກເປັນສອງຝ່າຍຢ່າງຈະແຈ້ງຄື: ຝ່າຍສິນທຳ ແລະ ຝ່າຍອະທຳ. ຕົວແທນຂອງຝ່າຍສິນທຳມັກຈະເປັນ ກຳພ້າ (ຊາຍ ຫຼື ຍິງ) ທີ່ທຸກຍາກຂາດເຂີນແຕ່ດຸໝັ່ນພາກພຽງ, ຊື່ສັດ, ມີຄວາມເມດຕາປານີ ທັງອົງອາດກ້າຫານ. ສຳລັບຕົວລະຄອນຝ່າຍອະທຳນັ້ນ ມັກຈະເປັນພະຍາ ຫຼື ເສນາອາມາດຊື່ນສູງຮັ່ງມີ ແຕ່ໂຫດຮ້າຍ ຄັບແຄບ, ຂີ້ຄ້ານ, ໂລບມາກໂລພາ ເພື່ອແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງສັງຄົມ ແລະ ບັນຫາສັດຈະທຳຂອງປະຊາຊົນທີ່ວ່າ: “ສິນທຳຕ້ອງຊະນະອະທຳ” ຕົວລະຄອນທັງສອງຝ່າຍນັ້ນໄດ້ຕໍ່ສູ້ກັນດ້ວຍຫຼາຍຮູບແບບ, ສຸດທ້າຍຕົວລະຄອນຂອງຝ່າຍສິນທຳ ກໍເອົາຊະນະຕົວລະຄອນຂອງຝ່າຍອະທຳໄດ້ (ກຽງແກ້ວ ນວນນະວົງ ແລະ ຄະນະ, 2002).

2. ການກຳເນີດ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງນິທານມະຫັດສະຈັນ. (10 ນາທີ)

ກິດຈະກຳ 2:

- ຄູ່ຕັ້ງຄຳຖາມໃຫ້ນັກສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ, ສະເໜີນັກສຶກສາອ່ານປື້ມຕຳລາ
 - 1) ນິທານມະຫັດສະຈັນກຳເນີດ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວແນວໃດ?
- ຄູ່ໃຫ້ນັກສຶກສາຕອບ 1-2 ຄົນ (5 ນາທີ)
- ຄູ່ສະຫຼຸບບົດຮຽນກິດຈະກຳ: (5 ນາທີ)

ນິທານບູຮານເກີດຂຶ້ນໃນສັງຄົມທີ່ເລີ່ມຕົ້ນມີການຜັນແຍກຊົນຊັ້ນ ແລະ ມີການແບ່ງອອກເປັນແຕ່ລະຄອບຄົວ. ໃນສັງຄົມເລີ່ມຕົ້ນມີຄົນຮັ່ງ ແລະ ຜູ້ທຸກ, ມີຜູ້ປົກຄອງ ແລະ ຜູ້ຖືກປົກຄອງ. ມັນເລີ່ມມີການຂະຫຍາຍຕົວແຮງໃນລະບອບສັງຄົມສັກດີນາ ເຊິ່ງແມ່ນສະໄໝຮຸ່ງເຮືອງຂອງສາສະໜາ. ດັ່ງນັ້ນ, ມັນໄດ້ລົງຜົນສະທ້ອນເຖິງການປະດິດແຕ່ງ ນິທານຂອງລາວເຮົາຢ່າງເລິກເຊິ່ງພໍສົມຄວນ. ຜົນສະທ້ອນຂອງສາສະໜາພຸດ ທີ່ຖືກພວກສັດດີນາສວຍໃຊ້ ແຕ່ມາເບື້ອງຕົ້ນນັ້ນ, ໄດ້ພາໃຫ້ລັກສະນະຕໍ່ສູ້ຂອງນິທານບູຮານລາວ ຈຳນວນໜຶ່ງລົດນ້ອຍຖ້ອຍລົງ. ນິທານທີ່ໄດ້ຮັບຜົນສະທ້ອນຈາກສາສະໜາພຸດນັ້ນ, ຄູ່ຕໍ່ສູ້ປະກອບຂອງຕົວລະຄອນກຳພ້າເຊິ່ງເປັນຕົວແທນຂອງຝ່າຍສິນທຳ ແລະ ຝ່າຍປະຊາຊົນຜູ້ອອກແຮງງານນັ້ນ, ບໍ່ແມ່ນພະຍາທີ່ເຄີຍເປັນມາຢູ່ໃນນິທານບູຮານ ສ່ວນຫຼວງຫຼາຍເຊັ່ນ: ເລື່ອງ “ກຳພ້າຜີນ້ອຍ” ເລື່ອງ “ກຳພ້າງົວທອງ” ແລະ ອື່ນໆອີກ. ຫາກເປັນພຽງເສນາອາມາດຊື່ນສູງໃດໜຶ່ງຫຼືເປັນພຽງແມ່ນ້າ, ສ່ວນພະຍາເອງ ຍັງເປັນຜູ້ມີສິນທຳ, ໜ້າເຄົາລົບຢ່າເກງ, ມີບົດບາດຄືຜູ້ພິພາກສາ ທີ່ທຽບທຳຜູ້ໜຶ່ງດັ່ງໃນເລື່ອງ: “ນາງເຕົາຄຳ”, “ນາງຫຼ້ານາງລຸນ” ເປັນຕົ້ນ. ເມື່ອເອົາຊະນະສັດຕູແລ້ວ ກໍບໍ່ໄດ້ຂຶ້ນປົກຄອງເມືອງແທນພະຍາ ຄືນິທານກຳພ້າຜີນ້ອຍອີກ, ຫາກພຽງແຕ່ຕັ້ງໃຫ້ເປັນພຽງແຕ່ເສນາອາມາດຊື່ນໃດໜຶ່ງຂອງພະຍາ ຫຼື ເປັນນາງກຳພ້າກໍພຽງແຕ່ໄດ້ເປັນມະເຫສີຂອງພະຍາເທົ່ານັ້ນ. ໃນນິທານທີ່ມີຜົນສະທ້ອນຂອງສາສະໜາພຸດນີ້ຍັງມີເລື່ອງ: “ວຽນຕາຍວຽງເກີດ” ຫຼືໃຊ້ຊາດຕາມທັດສະນະຂອງພຸດທະສາສະນາ ອີກດ້ວຍ.

ນິທານບູຮານ ຫຼື ເລື່ອງເລົ່າພື້ນເມືອງອື່ນ ເວົ້າລວມ ແມ່ນມີກົກເຄົ້າ ມາຈາກການດຳເນີນຊີວິດ ຕົວຈິງ ຂອງປະຊາຊົນບັນດາຜູ້ ເຊິ່ງຕິດພັນກັບການຕໍ່ສູ້ຕ້ານໄພທຳມະຊາດ ແລະ ຕໍ່ສູ້ສັງຄົມ. ນິທານບູຮານມີເນື້ອໃນຕໍ່ສູ້ໄພທຳ

ມະ​ຊາດ ແລະ ອະ​ທິ​ບາຍ​ປາ​ກົດ​ການ​ທຳ​ມະ​ຊາດ ນັ້ນ​ເຄີຍ​ເປັນ​ເລື່ອງ​ກົກ​ເຄົ້າ​ມາ​ຈາກ​ເທບ​ນິ​ຍາຍ ຕົວ​ລະ​ຄອນ​ເຖິງ​ຈະ​ມີ​ຮູບ​ຮ່າງ​ຜິດ​ປົກ​ກະ​ຕິ ແລະ ມີ​ການ​ປະ​ພຶດ​ທີ່​ໜ້າ​ຈຶງ​ຈັ້ງ​ອັດ​ສະ​ຈັນ​ເຊັ່ນ: ເລື່ອງ “ທ້າວ​ເຈັດ​ໄຫ” , “ ອ້າຍ​ຕຶກ​ຄຶກ “... ນິ​ທານ​ອັດ​ສະ​ຈັນ​ເກີດ​ຊົ່ວ​ໄລຍະ​ເວລາ​ອັນ​ຍາວ​ນານ ແລະ ເກີດ​ມາ​ຈາກ​ຫຼາຍ​ສາ​ເຫດ​ຕ່າງ​ກັນ. ສະ​ນັ້ນ, ມັນ​ຈຶ່ງ​ມີ​ຄວາມ​ສາ​ມາດ​ສ່ອງ​ແສງ​ຕົວ​ຈິງ​ຂອງ​ສັງ​ຄົມ​ຢ່າງ​ຮອບ​ດ້ານ; ຕາມ​ທັດ​ສະ​ນະ​ຂອງ​ປະ​ຊາ​ຊົນ. ຫົວ​ເລື່ອງ​ກໍ່​ມີ​ຄວາມ​ອຸ​ດົມ​ສົມ​ບູນ , ເນື້ອ​ໃນ​ກໍ່​ມີ​ຫຼາຍ​ບັນ​ຫາ ແລະ ຫຼາຍ​ສິ​ສັນ​ສົມ​ຄວນ (ພູ​ວົງ ໜໍ່​ດາ​ລາ ແລະ​ຄະ​ນະ, 2018).

3. ເນື້ອ​ໃນ​ສ່ອງ​ແສງ​ຂອງ​ນິ​ທານ​ມະ​ຫັດ​ສະ​ຈັນ. (20 ນາ​ທີ)

ກິດ​ຈະ​ກຳ 3:

- ຄູ່​ຕັ້ງ​ຄຳ​ຖາມ​ໃຫ້​ນັກ​ສຶກ​ສາ​ຄົ້ນ​ຄວ້າ, ສະ​ເໜີ​ນັກ​ສຶກ​ສາ​ອ່ານ​ປຶ້ມ​ຕຳ​ລາ
- 1) ນິ​ທານ​ມະ​ຫັດ​ສະ​ຈັນ ມີ​ເນື້ອ​ໃນ​ສ່ອງ​ແສງ​ຫຍັງ​ແດ່?
- ຄູ່​ໃຫ້​ນັກ​ສຶກ​ສາ​ຕອບ 1-2 ຄົນ (5 ນາ​ທີ)
- ຄູ່​ສະ​ຫຼຸບ​ບົດ​ຮຽນ​ກິດ​ຈະ​ກຳ: (15 ນາ​ທີ)

3.1 ສ່ອງ​ແສງ​ທາງ​ດ້ານ​ພູ​ມ​ສັນ​ຖານ, ພູ​ຜາ ແລະ ປ່າ​ດົງ.

ໃນ​ນິ​ທານ​ບູ​ຮານ ໃນ​ເມື່ອ​ຄົນ​ເຮົາ​ໄດ້​ມີ​ສະ​ຕິ​ເປັນ​ເຈົ້າ​ທຳ​ມະ​ຊາດ ແລະ ມີ​ຄວາມ​ສາ​ມາດ​ເອົາ​ຊະ​ນະ​ກັບ​ທຳ​ມະ​ຊາດ​ຢ່າງ​ຈະ​ແຈ້ງ, ທ້າວ​ຕຶກ​ຄຶກ ເມື່ອ​ໃຫຍ່​ຂຶ້ນ​ມາ ໄດ້​ມີ​ຄວາມ​ສົນ​ໃຈ​ວ່າ: ເປັນ​ຫຍັງ? ພໍ່​ແມ່, ໄຫ​ບ້ານ ແລະ ຕົນ​ເອງ​ຈຶ່ງ​ມີ​ຄວາມ​ທຸກ​ຍາກ​ອິດ​ຢາກ​ຂາດ​ເຂີນ​ແນວ​ນີ້? ເມື່ອ​ຮູ້​ໄດ້​ກົກ​ປາຍ​ສາ​ເຫດ​ຂອງ​ມັນ​ແລ້ວ, ລາວ​ໄດ້​ຕັດ​ສິນ​ໃຈ​ເອົາ​ກຳ​ລັງ​ວັງ​ຊາ ແລະ ຄວາມ​ສາ​ມາດ​ອັນ​ມະ​ຫາ​ສານ​ຂອງ​ຕົນ ບຸກ​ເບີກ​ຂຸດ​ກິນ​ພູ​ຜາ ປ່າ​ດົງ​ອັນ​ຕຶບ​ໜາ​ສູງ​ຊັນ​ກັນ​ດານ​ໃຫ້​ກ່າຍ​ເປັນ​ທົ່ງ​ໄຮ່, ທົ່ງ​ນາ​ທີ່​ກວ້າງ​ໃຫຍ່​ໄພ​ສານ ແລະ ສ້າງ​ເໝືອງ​ບ້ານ​ຝາຍ​ອີກ​ຫຼາຍ​ແຫ່ງ ເພື່ອ​ເອົາ​ນ້ຳ​ເຂົ້າ​ໃສ່​ນາ. ນັບ​ແຕ່​ນັ້ນ​ມາ, ຊາວ​ບ້ານ ຊາວ​ເມືອງ​ຈຶ່ງ​ທຳ​ມາ​ຫາ​ກິນ​ໄດ້​ຢ່າງ​ສະ​ດວກ​ສະ​ບາຍ, ຊີ​ວິດ​ການ​ເປັນ​ຢູ່​ອົ່ມ​ໜ້າ​ສຳ​ລານ​ຂຶ້ນ. ພາຍ​ຫຼັງ​ທີ່​ໄດ້​ສ້າງ​ທົ່ງ​ໄຮ່ ທົ່ງ​ນາ ຢູ່​ທາງ​ພາກ​ກາງ ແລະ ພາກ​ໃຕ້​ແລ້ວ. ທ້າວ​ຕຶກ​ຄຶກ​ກໍ່​ໄດ້​ສືບ​ຕໍ່​ສ້າງ​ຢູ່​ທາງ​ພາກ​ເໜືອ​ອີກ. ໃນ​ຂະ​ນະ​ທີ່​ລາວ​ກຳ​ລັງ​ຂຸດ​ພູ​ຜາ​ຢູ່​ແຂວງ​ຊຽງ​ຂວາງ​ນັ້ນ ເລີຍ​ຖືກ​ຜີ​ອາ​ຮັກ​ຫັກ​ຄໍ​ຕາຍ. ສະ​ນັ້ນ, ຢູ່​ຊຽງ​ຂວາງ​ຈຶ່ງ​ຫາ​ກໍ່​ເປັນ​ພູ​ພຽງ ແລະ ແຂວງ​ຕ່າງ​ໆ​ຢູ່​ທາງ​ພາກ​ເໜືອ​ຈຶ່ງ​ຍັງ​ຄົງ​ເປັນ​ພູ​ຜາ​ຫຼາຍ, ຍ້ອນ​ທ້າວ​ຕຶກ​ຄຶກ​ໄປ​ສ້າງ​ບໍ່​ທັນ​ເຖິງ​ເທື່ອ. ບົດ​ເລື່ອງ​ທ້າວ​ຕຶກ​ຄຶກ​ຍັງ​ເລົ່າ​ກັນ​ມາ​ຢ່າງ​ກວ້າງ​ຂວາງ​ໃນ​ຫຼາຍ​ທ້ອງ​ຖິ່ນ​ຢູ່​ທາງ​ພາກ​ເໜືອ​ຂອງ​ລາວ ໂດຍ​ເປັນ​ຫຼາຍ​ເລື່ອງ​ຍ່ອຍ​ຄື: ມີ​ພູ​ຜາ ແລະ ທົ່ງ​ພຽງ, ພູ​ສາມ​ເສົ້າ ພູ​ລູບ...ເພື່ອ​ອະ​ທິ​ບາຍ​ພູ​ມ​ສັນ​ຖານ ແລະ ຈຸດ​ພິ​ເສດ​ທາງ​ທຳ​ມະ​ຊາດ​ຂອງ​ແຕ່​ລະ​ທ້ອງ​ຖິ່ນ​ແລ້ວ ບົດ​ເລື່ອງ​ຍັງ​ໄດ້​ຍ້ອງ​ຍໍ​ສັນ​ລະ​ເສີນ​ນ້ຳ​ໃຈ​ຕໍ່​ສູ້​ຕ້ານ​ໄພ​ທຳ​ມະ​ຊາດ, ດັດ​ສ້າງ​ທຳ​ມະ​ຊາດ ແລະ​ນ້ຳ​ໃຈ​ດູ​ໝັ່ນ​ພາກ​ພຽນ​ໃນ​ການ​ອອກ​ແຮງ​ງານ​ສ້າງ​ສາ​ບ້ານ​ເມືອງ​ຂອງ​ປະ​ຊາ​ຊົນ​ບັນ​ດາ​ເຜົ່າ ຂອງ​ລາວ​ສະ​ໄໝ​ກ່ອນ. ບົດ​ເລື່ອງ ທ້າວ​ຕຶກ​ຄຶກ ເຖິງ​ວ່າ ມີ​ລັກ​ສະ​ນະ​ເຫຼືອ​ເຊື້ອ ພຶດ​ຈິດ ແລະ ມະ​ຫັດ​ສະ​ຈັນ​ທີ່​ສຸດ ແຕ່​ກໍ່​ບໍ່​ແມ່ນ​ການ​ງົມ​ງວາຍ​ໄຝ່​ຝັນ, ທ້າວ​ຕຶກ​ຄຶກ​ເອງ​ກໍ່​ບໍ່​ໄດ້​ມີ​ວິ​ເສດ​ວິ​ໄສ​ເໝືອນ​ດັ່ງ​ຕົວ​ລະ​ຄອນ​ທັງ​ຫຼາຍ​ໃນ​ພື້ນ​ສືບ ແລະ ເທບ​ນິ​ຍາຍ. ທ້າວ​ຕຶກ​ຄຶກ ໄດ້​ອອກ​ແຮງ​ງານ ແລະ ທຳ​ມາ​ຫາ​ກິນ​ເໝືອນ​ດັ່ງ​ຄົນ​ເຮົາ​ແທ້. ນິ​ທານ​ບູ​ຮານ​ຍັງ​ສ່ອງ​ແສງ​ຮູບ​ພາບ​ທິວ​ທັດ​ທຳ​ມະ​ຊາດ​ອັນ​ສວຍ​ສົດ​ງົດ​ງາມ ແລະ ອຸ​ດົມ​ຮັ່ງ​ມີ​ຂອງ​ປະ​ເທດ​ຊາດ, ທ້ອງ​ຖິ່ນ, ບ້ານ​ເກີດ​ເມືອງ​ນອນ. ຮູບ​ພາບ​ທຳ​ມະ​ຊາດ​ເຫຼົ່ານີ້​ແມ່ນ​ຮູບ​ພາບ​ທີ່​ແກວ່ນ​ເຄີຍ​ໃກ້​ສິດ​ຕິດ​ແທດ​ກັບ​ການ​ດຳ​ລົງ​ຊີ​ວິດ ທຳ​ມາ​ຫາ​ກິນ​ຂອງ​ປະ​ຊາ​ຊົນ​ບັນ​ດາ​ເຜົ່າ, ການ​ພັດ​ທະ​ນາ ແລະ ການ​ອະ​ທິ​ບາຍ​ກົກ​ເຄົ້າ​ຮອງ​ຮ່ອຍ​ຂອງ​ທຳ​ມະ​ຊາດ. ນິ​ທານ​ບູ​ຮານ​ຍາມ​ໃດ​ກໍ່​ຕິດ​ພັນ​ກັບ​ບັນ​ຫາ​ສັງ​ຄົມ

ແລະ ພົວພັນຢ່າງແໜ້ນແຟ້ນກັບການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຕົວຈິງຂອງຄົນເຮົາ, ເລື່ອງ “ ພູທ້າວ ພູນາງ ” ເປັນການກ່າວ
ປະນາມໂທດກໍາການກະທຳອັນປ່າເຖື່ອນ ຂອງອິນາຍຍັກທີ່ມີຕໍ່ນາງສິບສອງຄົນ, ອັນເປັນການກ່າວປະນາມຄວາມ
ອະທຳທີ່ປົກຄຸມສັງຄົມໃນສະໄໝນັ້ນ. ບໍ່ພຽງແຕ່ເທົ່ານັ້ນ, ບົດເລື່ອງຍັງໄດ້ອະທິບາຍສະຖານທີ່ຕ່າງໆທີ່ຕິດພັນກັບ
ເຫດການປະຫວັດສາດ ໃນສະໄໝດຶກດຳບັນ ຂອງຊາດລາວ. ດັ່ງນັ້ນ, ຈິ່ງມີຄົນຖືເອົາບົດເລື່ອງນີ້ເປັນພື້ນສືບ, “ພູບາ
ຈຽງ ພູມະໂລງ” ເວົ້າເຖິງຄວາມບໍ່ສະເໝີພາບລະຫ່ວາງ ຄົນກັບຄົນໃນສັງຄົມທີ່ມີຊົນຊັ້ນ.

3.2 ສ່ອງແສງຂັດແຍ່ງໃນສັງຄົມ

ນິທານບູຮານມີເນື້ອໃນສ່ອງແສງຄວາມຂັດແຍ່ງຊົນຊັ້ນ ແລະ ຕໍ່ສູ້ຊົນຊັ້ນດ້ວຍຫຼາຍຮູບຫຼາຍແບບຕ່າງກັນ.
ນິທານບູຮານໄດ້ພັນລະນາຕົວລະຄອນພະຍາ ເຊິ່ງເປັນຕົວແທນໃຫ້ແກ່ຊົນຊັ້ນປົກຄອງຜູ້ຮັ່ງມີ, ມີສິດອານາດເໜືອ
ກວ່າຄົນອື່ນໆ, ຮ້າຍກາດແຕ່ໂງ່ຈ້າ. ກົງກັນຂ້າມ ຊາວໄຮ່ນາພັດເປັນຕົວລະຄອນທີ່ທຸກຈົນ, ສັດຊື່, ດູໝັ່ນພາກພຽນ,
ສະຫຼຽວສະຫຼາດ ແລະ ອົງອາດກ້າຫານ. ຢູ່ໃນລະບອບສັງຄົມສັກດິນາ ແມ່ນສາເຫດຕົ້ນຕໍທີ່ພາໃຫ້ຊາວໄຮ່ນາມີຊີວິດ
ຢູ່ຢ່າງທຸກຍາກລຳບາກ. ພວກເຂົາຍາມໃດກໍຊອກທຸກວິທີ ເພື່ອຂຸດເນື້ອເຖືອໜັງປະຊາຊົນຜູ້ອອກແຮງງານ. ການ
ພົວພັນລະຫ່ວາງຄົນກັບຄົນຢູ່ໃນສັງຄົມນັ້ນ ເຕັມໄປດ້ວຍການປໍລະປັກອາຄາດບາດໝາງເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນຕາມແບບ
“ ຄົນເປັນສັດຕູຂອງຄົນ “ , “ ປາໃຫຍ່ກິນປານ້ອຍ “ , “ ກ່ຳພ້າງົວທອງ “ , “ ກ່ຳພ້າຜີນ້ອຍ ” ...ລ້ວນແຕ່ມີເນື້ອໃນກ່າວ
ປະນາມໂທດກໍາຂອງຊົນຊັ້ນກົດຂີ່ ແລະ ທັງຍ້ອງຍໍສັນລະເສີນຕໍ່ສູ້ບໍ່ຍອມຈຳນົນຂອງປະຊາຊົນຜູ້ອອກແຮງງານ.
ການຕໍ່ສູ້ຂອງປະຊາຊົນຜູ້ອອກແຮງງານຕ້ານກັບການກົດຂີ່ຂຸດຮີດຂອງຊົນຊັ້ນຜູ້ປົກຄອງໃນນິທານນັ້ນຢ່າງລະອິດ
ລະອຽ່ວຍືດເຍື້ອຍາວນານແຕ່ສຸດທ້າຍກໍໄດ້ຮັບໄຊຊະນະຢ່າງສະຫງ່າງາມ.

ແນ່ນອນບົນເສັ້ນທາງກ້າວເດີນໄປສູ່ໄຊຊະນະ ແລະ ຄວາມສຸກຂອງເຂົາເຈົ້ານັ້ນ ບາງເທື່ອຕົວລະຄອນເອກເຊິ່ງ
ສ່ວນໃຫຍ່ເປັນທ້າວກ່ຳພ້ານັ້ນ ຍັງຖືກທຳຮັບຢູ່ ບໍ່ແມ່ນຜູ້ລົງມືໂດຍກົງຕ້ອງໄດ້ຮັບການອຸດໜູນຊ່ວຍເຫຼືອຈາກກຳລັງ
ມະຫັດສະຈັນທີ່ບໍ່ເຄີຍມີຢູ່ໃນຊີວິດຈິງຂອງຄົນເຮົາເຊັ່ນ: ພະລືສີ, ເທວະດາ, ສັດສາວາສິ່ງ ແລະ ສິ່ງວັດຖຸທີ່ສັກສິດ
ມະຫັດສະຈັນອື່ນໆ. ການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງກຳລັງມະຫັດສະຈັນເຫຼົ່ານັ້ນ ເປັນເງື່ອນໄຂ ແລະ ຮູບການຕໍ່ສູ້ຂອງທ້າວກ່ຳ
ພ້າຜີນ້ອຍ, ທ້າວກ່ຳພ້າງົວທອງ...

ຕົວລະຄອນສິນທຳເວລາໃດກໍໄດ້ຮັບໄຊຊະນະ ແລະ ໄດ້ຮັບການຍ້ອງຍໍສັນລະເສີນ, ສ່ວນຝ່າຍອະທຳນັ້ນ ໃນ
ທີ່ສຸດກໍຖືກປາລະໄຊ ແລະ ຖືກລົງໂທດຢ່າງໝາະສົມ; ນີ້ແມ່ນຜົນໄດ້ຮັບ ແລະ ທັງເປັນການມ້ວນ ທ້າຍໃນນິທານ
ບູຮານເຊິ່ງສະແດງໃຫ້ເຫັນຢ່າງຈະແຈ້ງເຖິງລັກສະນະຊົນຊັ້ນ ແລະ ມະນຸດສະທຳອັນສູງສົ່ງຂອງປະຊາຊົນ. ແຕ່ທຸກ
ສິ່ງທຸກຢ່າງເຫຼົ່ານັ້ນຍັງຢູ່ໃນຂອບເຂດຄວາມໝາຍໃນດ້ານຄຸນສົມບັດ ສ່ວນວ່າດ້ານການເມືອງນັ້ນຍັງບໍ່ທັນເລິກເຊິ່ງ
ເທື່ອ.

3.3 ສ່ອງແສງເຖິງແບບແຜນດຳລົງຊີວິດຮີດຄອງປະເພນີ...

ການດຳລົງຊີວິດປະຈຳວັນຂອງປະຊາຊົນ ເຄີຍຕິດພັນກັບເງື່ອນໄຂທຳມະຊາດ ໃນແຖບຊົນນະບົດສະໄໝ
ກ່ອນເຊັ່ນ: ການເຮັດໄຮ່ໃສ່ນາ, ເຮັດລີ່ເຮັດຕ້ອນ, ໄຮ່ເນື້ອຍິງສັດ...ຕົວລະຄອນກ່ຳພ້າເປັນຄົນທີ່ທຸກຍາກລຳບາກ
ຂາດເຂີນ, ບາງເທື່ອເປັນຄົນທີ່ມີຮູບໂສມພະນົມພັນຂີ້ຮ້າຍຖືກສັງຄົມດູກຸກໜີ້ນປະໜາດ...ແຕ່ຍ້ອນຄວາມສັດຊື່, ດູ
ໝັ່ນອອກແຮງງານ, ມີຄວາມສາມັກຄີຮັກແພງ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ອື່ນໆສຸດທ້າຍຕົວລະຄອນກ່ຳພ້າກໍກາຍເປັນຄົນ

ງາມ, ຮັ່ງມີ ຫຼື ບາງເທື່ອກໍ່ມີເມຍງາມອີກດ້ວຍ; ເຊັ່ນ: ເລື່ອງ " ອ້າຍຫຼວດທິດແສນເປົາ ", " ກໍ່ພໍ່າໝາກເດືອນ ", " ກໍ່ພໍ່າໝາກສ້ານ ", " ກໍ່ພໍ່າຜີນ້ອຍ ", "ນາງອັນ ກັບ ຊຽງຂຽວ"...ໄປຄຽງຄູ່ກັບການດໍາລົງຊີວິດທາງດ້ານວັດຖຸ ນິທານ ບູຮານຍັງສ່ອງແສງເຖິງການດໍາລົງຊີວິດທາງດ້ານຈິດໃຈຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າເຊັ່ນ: ການເຊື່ອຖືຮີດຄອງປະເພນີ, ການເຮັດບຸນສົນກິນທານ, ທັດສະນະຄຸນສົມບັດ, ຍ້ອງຍໍຄວາມສະຫຼາດມີພິກໄຫວ, ຄວາມມຸ່ງມາດປາຖະໜາ ແລະ ນໍ້າໃຈມະນຸດສະທໍາຕ່າງໆ. ນອກນັ້ນ, ບົດເລື່ອງຍັງມີຄວາມໝາຍຕິຕຽນແບບເປົາບາງດ້ວຍຈິດໃຈກໍ່ສ້າງຕໍ່ຕົວລະຄອນທີ່ມີນິດໄສຂີ້ຄ້ານມັກງ່າຍ. ດັ່ງນັ້ນ, ນິທານປະເພດນີ້ເຄີຍມີສຽງຫົວຕໍານິທີ່ມີລັກສະນະເຍາະເຍີ້ຍສຽດສີແຕ່ຫາກບໍ່ເຖິງຂັ້ນເຮັດໃຫ້ບັນຍາກາດເຄັ່ງຂຶ້ນ. ນິທານບູຮານລາວໄດ້ສ່ອງແສງຈຸດອ່ອນທີ່ຍັງຄ້າງຄາໃນແນວຄິດຂອງປະຊາຊົນສະ ໄໝກ່ອນຢ່າງຈະແຈ້ງ. ນອກນັ້ນ, ກໍ່ໄດ້ພັນລະນາທ້າວກໍ່ພໍ່າ ຫຼື ບັນດາຕົວລະຄອນທີ່ຖືກກີດຂີ້ຊຸດຮີດອື່ນໆເປັນຕົວລະຄອນອຸດົມການ. ໃນທີ່ສຸດ, ຕົວລະຄອນເຫຼົ່ານີ້ກໍ່ໄດ້ຮັບຄວາມສຸກແບບອຸດົມການ ຕາມທັດສະນະຂອງປະຊາຊົນສະໄໝນັ້ນ ຄືຫຼັງຈາກທີ່ຮັບການໄຊຊະນະແລ້ວ ກໍ່ເອົາລູກສາວຂອງພະຍາເປັນເມຍ ແລະ ໄດ້ຂຶ້ນຄອງເມືອງຄືກັນກັບພະຍາກ່ອນນັ້ນ. ສ່ວນຕົວລະຄອນຜູ້ດີ, ຜູ້ສະຫຼາດອື່ນໆ ຖ້າບໍ່ໄດ້ເປັນພະຍາກໍ່ໄດ້ເປັນຄົນຮັ່ງມີ, ມີໄຮ່ນາກວ້າງຂວາງ, ມີງົວຄວາຍຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ; ແນ່ນອນວ່ານີ້ເປັນພຽງຄວາມມຸ່ງມາດປາຖະໜາແບບເຫຼືອເຊື່ອເພີນຈິດ ແລະ ມະຫັດສະຈັນຂອງນິທານເທົ່ານັ້ນ (ກຽງແກ້ວ ນວນນະວົງ ແລະຄະນະ, 2002).

4. ສິລະປະຂອງນິທານມະຫັດສະຈັນ (20 ນາທີ)

ກົດຈະກໍາ 4:

- ຄູ່ຕັ້ງຄໍາຖາມໃຫ້ນັກສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ, ສະເໜີນັກສຶກສາອ່ານປຶ້ມຕໍາລາ
- 1) ນິທານມະຫັດສະຈັນ ມີສິລະປະແນວໃດ?
- ຄູ່ໃຫ້ນັກສຶກສາຕອບ 1-2 ຄົນ (5 ນາທີ)
- ຄູ່ສະຫຼຸບບົດຮຽນກົດຈະກໍາ: (15 ນາທີ)

ນິທານອັດສະຈັນແມ່ນເລື່ອງເລົ່າພື້ນເມືອງປະເພດໜຶ່ງທີ່ມີລັກສະນະພິເສດຂອງມັນທາງດ້ານເນື້ອໃນ ແລະ ຮູບການ. ເພື່ອຕອບສະໜອງກັບການເລົ່າ ແລະ ຈີ່ຈໍາໄດ້ງ່າຍນັ້ນ ນິທານອັດສະຈັນໄດ້ມີໂຄງປະກອບສ້າງຕາມທາງຊື່. ບົດເລື່ອງໄດ້ສ້າງຂຶ້ນຕາມກາລະເທສະຂອງມັນ. ໝາຍຄວາມວ່າ ປາກົດການໃດເກີດມີຂຶ້ນກ່ອນກໍ່ເລົ່າກ່ອນ. ປາກົດການໃດເກີດມີຂຶ້ນຕາມຫຼັງກໍ່ເລົ່າຕາມຫຼັງ, ຕົວລະຄອນເອກເປັນຕົວຕັ້ງຕົວ ຕິເຮັດໃຫ້ບົດເລື່ອງຂະຫຍາຍຕົວແຕ່ບັນນີໄປຫາບັນນັ້ນຢ່າງເກາະກ່າຍກັນຄັກແນ່. ແນ່ນອນວ່າໄປຄຽງຄູ່ກັບບັນຫາໃຈກາງ ບັນຫາໃຫຍ່ຂອງບົດເລື່ອງແລ້ວຍັງມີຫຼາຍບັນຫາປົກຄຸມອ້ອມຂ້າງ. ແຕ່ມັນກໍ່ຂະຫຍາຍຕົວໃນໄລຍະສັ້ນໆທີ່ສຸດ ແລ້ວກໍ່ກ້າວເຂົ້າສູ່ບັນຫາໃຈກາງຄືເກົ່າ. ການສ້າງເລື່ອງຂອງນິທານອັດສະຈັນຕາມທາງຊື່ແບບນີ້ ມີຜົນໃນການຈີ່ຈໍາ. ເພາະວ່າມັນຈະກະທັດຮັດ, ງ່າຍດາຍ ແຕ່ກໍ່ມີຂໍ້ຈາກັດຢູ່ບາງອັນເຊັ່ນ: ເມື່ອຢາກເໝັນໝັກບັນຫາໃດບັນຫາໜຶ່ງດ້ານເນື້ອໃນຄວາມໝາຍຂອງບົດເລື່ອງກໍ່ບໍ່ໄດ້ດີ. ບາງຄັ້ງຄ່າວກໍ່ເຮັດໃຫ້ບົດເລື່ອງຈິດຈາງອີກດ້ວຍ.

ການພັນລະນາໃນນິທານ ມີລັກສະນະລວມໆບໍ່ລະອຽດ. ນິທານສ່ວນຫຼາຍຈະຂຶ້ນຕົ້ນດ້ວຍຄໍາວ່າ: "ແຕ່ກີ້ແຕ່ກ່ອນ " ເຊັ່ນ: ແຕ່ກີ້ແຕ່ກ່ອນ ຢູ່ບ້ານໜຶ່ງ ຍັງມີທ້າວກໍ່ພໍ່າທຸກຍາກຂາດເຂີນ... ມີນິທານອັດສະຈັນຫຼາຍບົດ ຍັງມີຊື່ຂອງຕົວລະຄອນ ແຕ່ຊື່ນັ້ນກໍ່ມີລັກສະນະລວມໆຕາມຈຸດພິເສດ. ຄວາມສາມາດຊັ້ນຕໍາແໜ່ງ ແລະ ເຄີຍມີການປ່ຽນແປງເລື້ອຍໆ. ການພັນລະນາທົ່ວທໍາມະຊາດ ໃນນິທານອັດສະຈັນບໍ່ມີຈຸດປະສົງເພື່ອສະແດງຄວາມປະເອີບໃຈຂອງຄົນເຮົາຕໍ່ພາບທໍາມະຊາດເຫຼົ່ານັ້ນ, ຫາກພຽງແຕ່ຮັບໃຊ້ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງບັນ ແລະ ກະທູ້ຂອງບົດ

ເລື່ອງເທົ່ານັ້ນ, ການພັນລະນາທາມະຊາດກໍ່ມີການຫັນປ່ຽນຕາມຜູ້ເລົ່າເລື່ອງ, ການພັນລະນາຕົວລະຄອນກໍ່ມີລັກສະນະງ່າຍດາຍ ແລະ ບໍ່ລະອຽດ. ສ່ວນຫຼາຍກໍ່ພັນລະນາແຕ່ບາງລັກສະນະ ແລະ ຈຸດພິເສດລວມໆ ຂອງຮູບຮ່າງທາງນອກ. ບໍ່ຄ່ອຍໄດ້ພັນລະນາເຂົ້າເລິກ ທາງແນວຄິດຈິດໃຈຂອງຕົວລະຄອນ. ກົງກັນຂ້າມໃນນິທານອັດສະຈັນເພິ່ນພັດເອົາໃຈໃສ່ພັນລະນາເຖິງການກະທຳຂອງຕົວລະຄອນຫຼາຍກວ່າ. ເອົາການກະທຳນັ້ນ ເພື່ອວັດແທກເຖິງແນວຄິດຈິດໃຈ ໂດຍບໍ່ຈຳເປັນເວົ້າຍືດຍາວ. ຍ້ອນນິທານອັດສະຈັນແມ່ນປະເພດເລົ່າເລື່ອງ. ສະນັ້ນ, ການພັນລະນາຄົນ, ພັນລະນາພາບ... ກໍ່ລ້ວນແຕ່ມີລັກສະນະລວມໆ ແທດເໝາະກັບການເລົ່າປາກເປົ່າ, ເຮັດໃຫ້ບົດເລື່ອງສັ້ນເຂົ້າ, ກະທັດຮັດໜັກແໜ້ນ, ເລົ່າໄດ້ງ່າຍ ແລະ ຈີ່ຈຳໄດ້ໄວ.

ເພື່ອສ່ອງແສງເຖິງຂໍ້ຂັດແຍ່ງໃນຊີວິດຂອງຄົນເຮົາ, ສ່ອງແສງເຖິງປາກົດການຕ່າງໆທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກການປະທະຂອງແຕ່ລະຊັ້ນຄົນຢູ່ໃນສັງຄົມ. ນິທານອັດສະຈັນເຄີຍໄດ້ຍົກ ສະພາບທີ່ມີລັກສະນະກົງກັນຂ້າມກັນ ຂຶ້ນມາສົມທຽບເຊັ່ນ: ການຈັດວາງຕົວລະຄອນໃນນິທານອັດສະຈັນ ແບ່ງອອກເປັນສອງຝ່າຍຢ່າງຈະແຈ້ງ. ການຍົກສະພາບທີ່ກົງກັນຂ້າມກັນຂຶ້ນມານັ້ນ ເຮັດໃຫ້ຜູ້ຟັງສຳນຶກເຖິງທາດແທ້ຂອງຕົວລະຄອນແຕ່ລະຝ່າຍຢ່າງເລິກເຊິ່ງ. ຮູບການສິລະປະແບບນີ້ຂອງນິທານອັດສະຈັນ ໄດ້ຮັບໃຊ້ເນື້ອໃນຂອງບົດເລື່ອງຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ເພາະມັນເປັນການຈຳແນກສິນທຳ ກັບອະທຳ, ຈຳແນກມິດ ກັບສັດຕູຢ່າງຈະແຈ້ງ.

ການເວົ້າໂຍກ ແລະ ໃຊ້ຈິດສຳນຶກ ແມ່ນຮູບການໜຶ່ງໃນການປະດິດແຕ່ງນິທານອັດສະຈັນເຊັ່ນ: “ເລື່ອງທ້າວເຈັດໄຫ ”, “ອ້າຍຕົກຄຶກ ”...ໄດ້ປະດິດແຕ່ງດ້ວຍການໃຊ້ຈິດສຳນຶກເວົ້າໂຍກໃນລະດັບສູງທີ່ສຸດ. “ທ້າວເຈັດໄຫຫາກໍ່ເກີດອອກຈາກທ້ອງແມ່ກໍ່ກິນເຂົ້າໝົດເຈັດໄຫຈຶ່ງຄ່ອຍອີ່ມ” ແລະ ມີຄວາມສາມາດແບກຕົ້ນໄມ້ໃຫຍ່ໄດ້ ນັບທັງກິ່ງທັງກ້ານມາບ້ານຢ່າງສະບາຍ...ທ້າວຕົກຄຶກຍິງມະຫັດສະຈັນກວ່ານັ້ນອີກ, ທ້າວເປັນຕົວລະຄອນທີ່ຢູ່ເໜືອຄວາມສຳນຶກ. ໃນນິທານເລື່ອງອື່ນໆ ພະລືສີ, ສັດສາວາສິ່ງ ແລະ ວັດຖຸສິ່ງຂອງທີ່ຢາກຮູ້ ແລະ ມີລິດເດດພິເສດ, ໄດ້ຊ່ວຍໃຫ້ທ້າວກຳພ້າຕໍ່ສູ້ເອົາຊະນະກັບພະຍາ. ລັກສະນະເຫຼືອເຊື້ອ ແລະ ມະຫັດສະຈັນ. ປະຊາຊົນໄດ້ໃຊ້ຈິດສຳນຶກຂອງຕົນປະດິດແຕ່ງຮູບພາບ, ຮູບປະພັນແບບເຫຼືອເຊື້ອເຫຼົ່ານີ້ຂຶ້ນມາ ກໍ່ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາ ເຊິ່ງໃນຊີວິດບໍ່ທັນເຮັດໄດ້ຕາມຄວາມມຸ່ງມາດປາຖະໜາຂອງປະຊາຊົນເທື່ອ.

ຮູບການລິ້ມຄົນໃນນິທານອັດສະຈັນ ມີຄຸນປະໂຫຍດ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບຕ່າງກັນ. ການທີ່ລິ້ມໄປລິ້ມມາບັນຫາດຽວກັນນັ້ນ ມີຜົນດີໃນການຍົກເນື້ອໃນແນວຄິດ ຂອງບົດເລື່ອງໃຫ້ສູງຂຶ້ນຕື່ມ. ການລິ້ມໄປລິ້ມມາ ຫຼື ວຽນຕາຍວຽນເກີດນັ້ນ ດ້ານໜຶ່ງກໍ່ເປັນຜົນສະທ້ອນມາຈາກແນວຄິດຂອງສາສະໜາພຸດຢ່າງຈະແຈ້ງ. ແຕ່ໃນດ້ານໜຶ່ງອີກພັດໄດ້ສະແດງເຖິງນ້ຳໃຈຕໍ່ສູ້ອັນເດັດດຽວໜຽວແໜ້ນ ແລະ ຄວາມມຸ່ງມາດປາຖະໜາຂອງປະຊາຊົນອີກດ້ວຍ. ບາງເທື່ອສຽງເວົ້າເກີດມີສຽງຫົວຂຶ້ນ, ສຽງຫົວອັນນີ້ຕົ້ນຕໍກໍ່ແມ່ນ ປະກອບສ້າງບັນຍາກາດມ່ວນຊື່ນຂຶ້ນໃນບົດເລື່ອງ ແລະ ໃນບາງກໍ່ລະນີມັນກໍ່ພົວພັນໂດຍກົງເຖິງເນື້ອໃນແນວຄິດຂອງບົດເລື່ອງອີກ.

ນິທານອັດສະຈັນມີບົດບາດສຳຄັນໃນວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງ ປະເພດຄຳຮ້ອຍແກ້ວຂອງລາວເຮົາ, ມັນກຳເນີດ ແລະ ຂະຫຍາຍຕົວຕະຫຼອດຊົ່ວໄລຍະຍາວນານໃນລະບອບສັງຄົມທີ່ມີຊົນຊັ້ນ. ດັ່ງນັ້ນ, ຈິ່ງບໍ່ປາສະຈາກຂໍ້ຈຳກັດບາງຢ່າງ ເຊິ່ງຈະຕ້ອງໄດ້ຕຳນິວິຈານ ແລະ ຕ້ອງມີການເລືອກເຝັ້ນ ໃນການຄົ້ນຄວ້າ, ສິດສອນ ແລະ ຮຳຮຽນ. ລັກສະນະເຫຼືອເຊື້ອ ແລະ ມະຫັດສະຈັນໃນນິທານປະເພດນີ້ ມີພື້ນຖານໃນການສືບທອດມູນເຊື້ອ ມະຫັດສະຈັນ

ໃນເທບນິຍາຍ, ນິທານບາງເລື່ອງກໍ່ມີສິດສັນນິດງາມ ຂອງສາສະໜາ, ຖ້າຮູ້ລອກເປືອກສາສະໜາຂອງມັນອອກແລ້ວກໍ່
ຈະເຫັນຄຸນຄ່າອັນຈິບງາມທາງດ້ານເນື້ອໃນຄວາມໝາຍ ແລະ ຮູບການປະດິດແຕ່ງອັນມີລັກສະນະຊາດຢ່າງໜັກແໜ້ນ
ເປັນພິເສດຂອງນິທານພື້ນເມືອງລາວ (ກຽງແກ້ວ ນວນນະວົງ ແລະ ຄະນະ, 2002).

III. ຂັ້ນສະຫຼຸບ

- ຄຸນນິຍາມສໍາຄັນຂອງບົດຮຽນ

- ຄວາມໝາຍ ແລະ ຈຸດພິເສດຂອງນິທານມະຫັດສະຈັນ
- ການກຳເນີດ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງນິທານມະຫັດສະຈັນ
- ເນື້ອໃນສ່ອງແສງຂອງນິທານມະຫັດສະຈັນ
- ສິລະປະຂອງນິທານມະຫັດສະຈັນ

IV. ວັດ ແລະ ປະເມີນ

- ຄຸນນິຍາມຂໍ້ຂ້ອງໃຈຂອງນິທານ (ຖ້າມີ) ຄຸນນິຍາຍຄືນ
- ຄຸນນິຍາມຄຳຖາມ: ແຕ່ລະຂໍ້ຂອງບົດຮຽນ
- ໃຫ້ນິທານຕອບ 1-2 ຄືນ
- ຄຸນນິຍາມຄຳຕອບ ແລະ ສະຫຼຸບຄືນ

V. ຂັ້ນຕັກເຕືອນ

- ຄຸນນິຍາມນິທານອ່ານບົດຮຽນໃໝ່
- ສຶກສາແນວຄິດຂອງຜູ້ຮຽນ
- ມອບວຽກບ້ານ

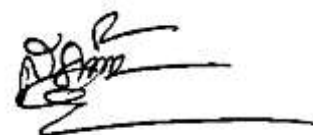
ເອກະສານອ້າງອີງ

ກຽງແກ້ວ ນວນນະວົງ ແລະ ຄະນະ. (2002). ວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງ 1 ລະຫັດ 630LLI 322. ຄະນະອັກສອນ
ສາດ. ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ.

ພູວິງ ໜໍ່ດາລາ ແລະ ຄະນະ. (2018). ວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງ. ຄະນະສຶກສາສາດ. ມະຫາວິທະຍາໄລ ສຸພານຸວົງ.

ບຸນລ້ອມ ສີບຸນເຮືອງ ແລະ ຄະນະ. (2014). ແບບຮຽນວັນນະຄະດີ ຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາປີທີ 5. ກະຊວງສຶກສາທິ
ການ ແລະ ກິລາ. ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດການສຶກສາ.

ຄູສອນປະຈຳວິຊາ

ປທ. ສິມທະເຜີຍ ສີວິງສັກ